

GALINA FLEISCHMANNOVÁ
Řeky, říčky, keře a trávy / Olejomalby, akvarely a nové pastely
Město Planá nad Lužnicí / Galerie FARA / 16. ledna 2026

Úvodní promluva k výstavě

Často se zdůrazňuje, že Galina se narodila a své první roky prožila v severních Čechách. Tedy v regionu dosud pověstným svými kontrasty mezi krajinou nejdřív ničenou průmyslem a pak jejím obnovováním. Později vystudovala v Praze Akademii výtvarných umění, což jistě mělo nějaký význam pro její budoucí profil umělkyně. A nakonec se stala hlavně, i když nejenom, malířkou krajin. Její krajinomalby čerpají svou inspiraci z velmi různých končin, ale mají své dva základní orientační body. Galina sídlí a pracuje v Buštěhradu u Prahy. A co nejčastěji pobývá nedaleko odtud – v Kajetíně u Choustníku.

Tolik její nejstručnější životopis. Tento životopis je ovšem bohatě věnčen putováním a pobyty umělkyně ve velmi různých končinách. Od severu přes západ Evropy až k Atlantiku a zase nazpět, až do jižních Čech. Není tedy zcela náhodné, že Galina své letošní aktivity zahajuje výstavou právě zde, v Plané nad Lužnicí.

Opravdoví krajináři, jako je Galina, typicky migrují jako tažní ptáci. A také ona své zdroje inspirace čerpá z různých navštívených a prožívaných míst. Její dosavadní akční rádius sahá od severu Evropy přes západ našeho kontinentu až po jižní Čechy.

Přesto tu nejde o jen tak nějaký let světem a domovem. Vždy znovu se u ní připomíná jakési uchycení u matičky Země, při níž všichni spočíváme. Ztvárnění krajin se u Galiny vyznačuje smyslem pro celek. Nebo ještě přesněji – spíš pro polo-celek, řečeno s termínem fotografů. A jindy, a to ještě častěji, zahledění se do detailu viděného. Přitom však detail určitým způsobem zachycený může plně ztělesnit celek. Což víme už od antických filozofů.

Proto také Galina mívá stereotypy debat o umělecké tvorbě ohledně tzv. specificky ženského umění, dnes už neaktuální. Její přístup ke způsobu i výsledku tvorby je zcela suverénní. A její vztah ke krajině naplňuje energie a dynamika setkávání se s tím, co vlastně vidíme i v detailu krajiny a co přitom prožíváme.

Přístup Galiny k hlavnímu tématu její tvorby se rovněž už na hony liší od někdejší krajinářské tradice. Tradice krajinomalby zahrnovala zpodobená místa často popisně, na způsob veduty. Vedutisté ve svém rádobý přesném zpodobení určitého místa občas zahrnovali i lidské postavy. A výjimečně ani to ne. Při současném ztvárnění různých krajin není viditelná lidská přítomnost už zapotřebí. Koneckonců nejspíš proto, že my všichni nějak sdílíme povědomí o naší zásadní přítomnosti v pozemské krajině. A že jsme si stále víc a víc vědomí naší vzájemné koexistenci s ní, takřka osudové. U takového postoje vůči krajině lze i u Galiny právem mluvit o existenciálním prožitku a jeho ztvárnění.

Ale u ní i u nás, adresátů její tvorby, je kromě zkušenosti bytostných kořenů a hrozby jejich ztráty zřejmé ještě cosi jiného. V nové umělecké tvorbě totiž vždy působí ještě vazba na východiska v tradici moderního umění. U Galiny je to nesporné. Při její tvorbě se psávalo a mluvíváno o sdíleném stylu malířské abstrakce a o oslovení surrealismem. To asi právem. Přitom však hlavním smyslem těchto všeobecných odkazů je nejspíš překračování viděného – proměna viděného osobně prožívaným. Proto připomínky tradice moderního malířství charakterizují jeviště, na kterém se podobná tvorba odehrává. A k tomu jevišti bych u Galiny přidal ještě jinou charakteristiku.

/

Totíž baroko jako éru ustavení se krajinomalby jako oboru umění. Jádrem a ráz tvorby této umělkyně je vlastně skoro barokní. Protože u ní jde o drama, ať už osobní či nadosobní, a skryté či manifestované.

Umělkyně samotná často zdůrazňuje potřebu kontrastu. Což se týká hlavně vnitřního napětí v její tvorbě. Už samotné prostředky ke ztvárňování krajin od akvarelu až po olejomalbu ji totiž udržují v respektu vůči vžitým způsobům malby, ale zároveň ji vybízí k překračování konvencí.

Například při nynější výstavě zkouší Galina obměnit formát svých olejomalb o rozměrech blízkých čtverečnímu metru a oživit velký formát i jinak. Už dřív sice prokázala, že je kromě jiného schopna vytvořit mimořádně velkorozměrné dílo pro veřejné prostranství. Ale nyní s technikami i formáty svých prací dokazuje, že se zároveň umí výborně přizpůsobit danému prostoru.

Onen Galinou prožívaný vnitřní kontrast se zřetelně projevil v olejomalbách. Při nich už jejich čtverci blízký formát omezuje rozpoutané emoce na vlastní plochu plátna. Emoce jsou konfrontovány s hledáním řádu.

Cením si přitom toho, že umělkyně sem ze svých novějších prací vybrala sestavu dokonale vhodnou pro nynější příležitost. Galerie Fara se mi totiž zdá být malebná a místy až labyrintická. Jako je ráz jejich zde vystavených kreseb.

Navíc si u Galiny vážím zvláště toho, že se nezviditelňuje tak jako mnozí jiní umělci, kdo svými gesty chtějí hlavně jen ovládat veřejný prostor anebo jen šokovat. Cením si naopak u ní velice toho, že sama zcela civilně pracuje s dětmi ve škole.

Galinu Fleischmannovou jsem poznal celkem nedávno. S jejím manželem se sice znám už od svých patnácti let. Přesto až nyní mne vzácná shoda okolností přivedla k seznámení se s její tvorbou a k uvědomění si jejího plného významu.

Nakonec tedy k potvrzení své úcty k umělkyni a její tvorbě budu citovat, co mi ona sama řekla nebo i napsala vloni na podzim, kdy se nynější výstava chystala.

„Téma trav a keřů zachycuje křehkost a něhu pomíjivé krásy podzimního odkvétání před nástupem zimy. Jemné chomáčky chmýří, chuchvalce a trsy trav jsou zachyceny v téměř barokním světle, ztrácejí svou původní materii, avšak přece jsou hmotou, hmotou světla. Odcházení je příslibem věčného návratu jara a síly rostliny ke zrození nového života. – A téma řeky sleduje pomíjivost odrazů, neustálou proměnu valící se hmoty vody, neuchopitelného živlu.

Moje akvarely vznikaly přímo na místě. Vycházejí z přítomného okamžiku u řeky. Snažím se v syntéze zachytit odrazy světla, stíny v tůni, rytmy proudu vody, pohyb rostlin, stromů atd. Pomíjivé se prolíná s věčným, křehkost s pevností a silou.“

Zbývá dodat, že nejprve Galina chtěla svou nynější výstavu opatřit citátem pocházejícím z klíčového básníka našeho 20. století, z Vladimíra Holana: „Co je bez chvění, není pevné“.

A tato myšlenka není jen krédem umělkyně a nynější výstavy. Vnímám ji i jako naléhavou výzvu pro nás, adresáty její tvorby.

Roman Prahel